

Zadanie 1.8 Wykonywanie analiz jakości substancji czynnych i środków ochrony roślin na rzecz kontroli obrotu środkami ochrony roślin

Kierownik zadania: mgr Joanna Rolnik

Celem zadania było sprawdzenie jakości środków ochrony roślin (ś.o.r.) znajdujących się w obrocie handlowym w Polsce. Badania wykonywane były na potrzeby kontroli urzędowej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Próbkę analizowane były przez Laboratorium Badania Jakości Środków Ochrony Roślin w Instytucie Ochrony Roślin – Państwowym Instytucie Badawczym Oddział Sośnicowice.

Analizowano kluczowe parametry chemiczne, fizyczne i techniczne, takie jak: zawartość substancji czynnych, zawartość zanieczyszczeń, zwilżalność, trwałość piana, zawieszalność, stabilność dyspersji, stopień rozpuszczania i stabilność roztworu, wartość pH, pozostałość na sicie mokrym, zawartość wody sprawdzana metodą Karla Fischera, kwasowość/zasadowość, gęstość, zdolność emulgowania i reemulgowania, stabilność emulsji oraz stabilność rozcieńczania. Dodatkowo przeprowadzono analizy porównawcze oraz identyfikację składników formulacji środków ochrony roślin. W oparciu o kryteria ustalone podczas rejestracji środków ochrony roślin oraz zgodnie z wytycznymi zawartymi w podręczniku FAO/WHO „Manual on the development and use of FAO and WHO specifications for pesticides”, przeprowadzono ocenę zgodności uzyskanych wyników oznaczeń z wymaganiami.

W roku 2023 z Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa (dane na dzień 23.11.2023) otrzymano 291 spośród zaplanowanych 310 próbek środków ochrony roślin do badań, w tym:

- 261 próbek kontroli podstawowej,
- 30 próbek kontroli interwencyjnej,
- 19 próbek pozostaje do dostarczenia.

W ramach realizacji zadania podczas kontroli urzędowej podstawowej wykonano 309 oznaczeń zawartości substancji czynnych, 1038 oznaczeń właściwości fizykochemicznych, 67 oznaczeń zanieczyszczeń oraz 16 analiz dodatkowych. Badania laboratoryjne przeprowadzone dla tej grupy środków ochrony roślin ujawniły odstępstwa od dopuszczalnych odchylenia określonych w dokumentacji rejestracyjnej oraz wymaganiach zawartych w przewodniku FAO/WHO dla jednego środka ochrony roślin. W bieżącym roku przeprowadzono analizy 30 próbek interwencyjnych związanych z reklamacjami użytkowników środków ochrony roślin oraz interwencjami organów ścigania i Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeciw fałszerstwom środków ochrony roślin. Wykonano 31 oznaczeń zawartości substancji czynnych, 61 oznaczeń właściwości fizykochemicznych oraz 20 identyfikacji składników formulacji. Wyniki wykazały, że w 29 przypadkach towar reprezentowany przez badane próbki nie nadaje się do obrotu handlowego i użytku.

Po zakończeniu badań wyniki były opracowywane w formie sprawozdań z badań, składających się z dwóch części. Pierwsza część zawierała wyniki oraz zastosowane metody, a także stwierdzenie zgodności uzyskanego wyniku z wymaganiami. Druga część obejmowała komentarz dotyczący orzeczenia, umożliwiający inspektorom podjęcie dalszych działań w odniesieniu do partii towaru reprezentowanego przez analizowane próbki, znany jako „opinia”. Sprawozdania z badań były następnie przekazywane do Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Roślin i Nasiennictwa.